

ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΙΝ ΤΗΣ

Τοῦ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ. ΚΑΡΑΒΑ

Ἐντεταλμένου Καθηγητοῦ Σχολῆς Στατιστικῆς

Ἡ πρόσφατος δημοσίευσις τοῦ Κοινωνικοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀποτελεῖ καινοτομίαν ὄντως ἐπαινετήν, τοῦλάχιστον ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς πηγῆς ἠλεγμένων πληροφοριακῶν στοιχείων διὰ τὸ ἔτος τοῦτο, χρησίμων πρὸς ὀρθὴν κατατόπισιν τοῦ κόσμου τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τοὺς ποικίλους φορεῖς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἐπὶ τὴν ἔννοιαν ἢ μὲν λεπτολόγος ἀνάλυσις τῶν ἐσόδων καὶ τῶν δαπανῶν — ἀναγκαῖα θεθαίως εἰς τὴν ἐποπτεύουσαν ἀρχὴν — εἶναι ἄνευ οὐσιώδους σημασίας διὰ τὸν ἠσφαλισμένον, τοῦναντίον ὅμως σημαντικωτάτη εἶναι ἢ ἀποκαλυπτομένη μεταξὺ τῶν μεγεθῶν τούτων σχέσις, ἐπιτρέπουσα εἰς αὐτὸν νὰ σχηματίσῃ καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνώμην περὶ τῆς δυνατότητος, ἢ μὴ, βελτιώσεως τῶν παροχῶν τοῦ φορέως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε ὅτι ὁ ἐρευνητὴς οὗτος δὲν ἀγνοεῖ ὅτι τὸ κρατοῦν παρ' ἡμῖν οἰκονομικὸν σύστημα ἐπιβάλλει τὴν ἀποθεματοποίησιν ἰκανοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐσόδων.

Ἐπὶ τοιοῦτον πρίσμα ἐρευνώμενα τὰ οἰκονομικὰ ταῦτα στοιχεῖα θὰ συντέλουν εἰς τὴν ἐξάλειψιν πεπλανημένων ἀντιλήψεων καὶ ἀπραγματοποιήτων ἀξιώσεων καὶ προσδοκιῶν καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ ἐδραίωσιν αἰσθήματος εὐθύνης, ἐπιβάλλοντος μείζονα συμβολὴν τοῦ ἠσφαλισμένου, πρὸς ἀπόληψιν μείζονος παροχῆς.

Διότι ἄλλως τε καὶ μάταιον εἶναι καὶ παράλογον καὶ ἠθικῶς ἀπαράδεκτον τὸ νὰ ἐγείρῃ κανεὶς ἀξιώσεις δι' ἀπολαθὰς δυσαναλόγους πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰσφορᾶς. «Ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει» ἐδογματίσει κάποτε ὁ Παῦλος.

Ἐπάρχουν θέβαια καὶ οἱ συγκομίζοντες ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔσπειραν, μερικὰ πενιχρὰ χειρόβολα τὸ μέγα πλῆθος τῶν χειρωνάκτων καὶ μισοθιῶτων, καὶ θημωνίας ὀλοκλήρους ὠρισμέναι κατηγορίαι, εὐνοηθεῖσαι κατὰ τὸ παρελθόν. Ἀψευδῆς μάρτυς δὲ τῆς τοιαύτης ἀπιθάνου κατανομῆς τῶν καλουμένων κοινωνικῶν πόρων ὁ ἐπιδηθιτικὸς αὐτὸς τόμος τοῦ ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, τοῦ ὁποῦ οὗ ἢ πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ Δικαίου παρεχομένη διὰ τῆς τοιαύτης πρρησίας του ὑπηρεσία δὲν ὕστερεῖ διόλου ἔναντι τῶν ἄλλων, τῶν νομοθετημένων, ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Θὰ ἰδύνατο ἴσως νὰ προβληθῆ ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς καινοτομίας ἢ ἀντίρρησης ὅτι τὰ οἰκονομικὰ ταῦτα στοιχεῖα δημοσιεύονται — ὡς ἀπολογιστικὰ ληξασῶν χρήσεων — εἰς εἰδικὸν τεῦχος τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους. Ἐκεῖ ὅμως, συνωθούμενοι μεταξὺ πολλῶν χιλιάδων, ποικίλης φύσεως, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱ Ὄργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀγνοοῦνται ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ πολὺ κοινὸν τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς εἰδικῶς ἀσχολουμένους εἰς τὰ αὐτὰ θέματα.

Αὕτη εἶναι ἄλλως τε, δυστυχῶς, ἡ μοῖρα ὅλων τῶν στατιστικῶν δημοσιευμάτων, τὰ ὁποῖα, ἐπιδιώκοντα νὰ ἐμφανίσουν τεράστιον πλῆθος πληροφοριῶν εἰς μικρὸν, σχετικῶς, ὄγκον τεύχους, κατανοῦν δύσχρηστα καὶ ἀπόκεινται κοινοτοβριθῆ εἰς τὰς βιβλιοθήκας.

Ἡ ὑπεροχὴ ἄλλως τε τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κοινωνικοῦ προϋπολογισμοῦ ἔναντι τοῦ εἰρημένου τεύχους τοῦ Γ.Α.Κ. ἔγκειται κυρίως εἰς τὴν ὑπαρξίν καὶ πληθυσμιακῶν στοιχείων τῶν ἠσφαλισμένων, παραλλήλως πρὸς τὰ οἰκονομικά.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι, παρὰ τὴν διατυπωθεῖσαν διὰ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ τόμου ὑπουργικῶν δηλώσεων προσδοκίαν ὅτι παρέχεται εἰς τοὺς ἐπιστήμονας ὑλικὸν χρήσιμον πρὸς ἐπεξεργασίαν, τὸ ὑλικὸν τοῦτο ἀπὸ πλευρᾶς δημοσιογραφικῶν στοιχείων δὲν ἐπαρκεῖ, διότι εἶναι ἀπαραίτητος ἡ εἰκὼν τῆς δομῆς τοῦ ἠσφαλισμένου πληθυσμοῦ κατὰ διάφορα χαρακτηριστικά, ὡς τὸ φύλον, ἡ ἡλικία, ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις κλπ., ἐπίσης δὲ αἱ πιθανότητες ἐπελεύσεως τῶν διαφόρων καλυπτομένων κινδύνων καὶ ὄχι ἀπλῶς οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν συνταξιούχων.

Παρὰ ταῦτα ὅμως καὶ αὐτὰ μόνον τὰ συνολικὰ μεγέθη συγκρινόμενα πρὸς τὰ ἀντίστοιχα ποσὰ ἐσόδων καὶ παροχῶν δίδουν τὰ ὁμοταγῆ μέσα ὑψηλὰ κατὰ κεφαλὴν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων καὶ καθιστοῦν ἐκδηλον τὴν ὑφισταμένην ἀνομοιογένειαν μεταξὺ τῶν διαφόρων Ὄργανισμῶν ὑπὸ ἑποψίν σχέσεως εἰσφορῶν πρὸς παροχὰς καί, κατὰ συνέπειαν, τὰς δυσχερείας εἰς τὰς ὁποίας ἀφεύκτως προσκρούει ἡ κυβερνητικὴ προσπάθεια ἐξοβελισμοῦ τῶν παρατηρουμένων ἀνωμαλιῶν καὶ ὑπαγωγῆς ἀπάντων τῶν φορέων εἰς κοινούς κανόνας ρυθμίζοντας πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν σχέσιν τῶν παροχῶν πρὸς τὰ ἔσοδα.

Εὐνόητον δὲ τυγχάνει ὅτι ἡ τοιαύτη σχέσις δὲν εἶναι ποσῶς σχέσις ἀπλῆς ἀναλογίας, ὅταν ἡ δομὴ τοῦ ἠσφαλισμένου πληθυσμοῦ εἶναι σημαντικῶς διάφορος μεταξὺ τῶν διαφόρων φορέων ἀσφαλίσεως. Διότι, ἂν ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑνὸς φορέως ἀρχίξῃ ἀπὸ τοῦ 20οῦ ἔτους ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀντιστοίχως δὲ ἀπὸ τοῦ 30οῦ εἰς ἕτερον φορέα, εἶναι προφανὲς ὅτι διὰ τὴν αὐτὴν σύνταξιν γήρως τὸ ἀσφάλιστρον τοῦ δευτέρου πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ὑψηλότερον τοῦ πρώτου, ἀφοῦ ἡ εἰσφορὰ εἰς τὸν πρῶτον διαρκεῖ δέκα ἔτη ἐπὶ πλεόν ἢ εἰς τὸν δεύτερον. Διὰ νὰ καταστῆ ἡδὴ δυνατὸν νὰ σχηματίσουν οἱ ἐνδίαφερόμενοι ὅσον ἔνεστι σαφεστέραν εἰκόνα τῆς ἐπελθούσης κατὰ τὴν λήγουσαν τριετίας πρῶτα πρῶτα βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, θεωρουμένης ὡς ἐνιαίου φορέως, ἀρκεῖ νὰ ἐρευνηθῆ ἡ ἐξέλιξις τοῦ συνολικοῦ ὕψους τῶν ἐσόδων καὶ τῶν δαπανῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 καὶ ἐφεξῆς, βάσει τῶν ἐπιστημονικῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς ἐνεργουμένης ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἐτησίως ἐρεῦ-

νης ἐπὶ τῆς δράσεως τοῦ συνόλου τῶν Ὄργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Δέον δὲ νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἀξιολογία τῶν στοιχείων τούτων ἐξασφαλίζεται διὰ ποικίλων στατιστικῶν μεθόδων καὶ μέσων, ὡς ὁ συσχετισμὸς πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὰ δημοταγῆ τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ἡ σύγκρισις τῶν μέσων ὑψῶν κλπ., καὶ δασάκις ἀποκαλυφθῆ ἀνωμαλία τις, προκαλεῖται ἡ διόρθωσις τῶν ἐσφαλμένων στοιχείων ὑπὸ τοῦ οικείου Ὄργανισμοῦ.

Τοιαῦτα πλήρως ἐπεξεργασμένα στοιχεῖα ὑφίστανται ἤδη διὰ τὴν ἐξαετίαν 1962-67, διαφέρουν δέ, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, τῶν ἀντιστοιχῶν τοῦ πίνακος 1 τοῦ περὶ οὗ πρόκειται τόμου τοῦ κοινωνικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄτε προελθόντων τούτων προφανῶς, ἐκ διαφόρων πηγῶν. Ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐν τέλει τοῦ ἀνωτέρω πίνακος σημειούμενα στοιχεῖα τῶν ἐτῶν 1968 καὶ 1969, προκύψαντα ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐτῶν τούτων, ἀναφέρονται πλέον οὐχὶ εἰς τὸ σύνολον τῶν Ὄργανισμῶν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐναπομένοντας, ὅταν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τῆς ΕΣΥΓΕ ἐρευνωμένων ὀργανισμῶν ἐξαίρεθοῦν οἱ μὴ ὑπαχθέντες ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοιοῦτοι, δεκαοκτῶ ἐν ὄλῳ, ἐξ ὧν οἱ ἕνδεκα ἀρμοδιότητος ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ οἱ ἐπτὰ ὁμοίως ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐπίσης δὲ καὶ ἕτεροι τρεῖς, ὁ Ὄργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὁ Ὄργανισμὸς Ἐργατικῆς Κατοικίας καὶ ἡ Ἐργατικὴ Ἔστιά.

Τὸ συνολικὸν ὕψος τῶν ἐσόδων, ὅσον καὶ τῶν δαπανῶν τῶν ἐξαίρεθέντων τούτων Ὄργανισμῶν ἴσονται ἀντιστοιχῶς, ὡς ἐγγιστα, πρὸς τὰ 22% τοῦ ὁμοίου συνολικοῦ ὕψους τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ὑπουργεῖον Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν λοιπῶν Ὄργανισμῶν, συμφώνως πρὸς τὰ σχετικὰ δεδομένα τῆς τριετίας 1966-67. Διὰ νὰ καταστῶν ὅθεν συγκρίσιμα τὰ στοιχεῖα τῶν 1968 καὶ 1969 πρὸς ἐκεῖνα τῶν προηγουμένων ἐτῶν 1962 - 1967 πρέπει νὰ προσαυξηθοῦν κατὰ 22%, οὕτως ὥστε νὰ ἀπεικονισθῆ ἡ πραγματικὴ ἐξέλιξις τοῦ ὕψους τῶν ἐσόδων καὶ δαπανῶν διὰ τὸ αὐτὸ σύνολον Ὄργανισμῶν κατὰ τὴν θεωρουμένην περίοδον 1962 - 1969.

Τοιοτοτρόπως ἀναμορφούμεναι αἱ δύο πρῶται στήλαι τῶν στοιχείων τοῦ ρηθέντος πίνακος 1, παρέχουν, ὡς ἔπεται, τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐσόδων καὶ δαπανῶν, εἰς ἑκατομῦρια δραχμῶν.

Ἔτος	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Ἔσοδα	8.818	10.007	11.360	13.661	15.964	18.584	22.600	24.000
Δαπάναι	7.225	8.780	9.957	12.224	14.374	16.980	21.400	23.500

Ὁ πίναξ αὐτὸς καταδεικνύει τὴν ἀλματώδη ὄντως ἐξέλιξιν τῶν ὑπὸ κρίσιν μεγεθῶν ἐντὸς τῆς τελευταίας τριετίας. Πράγματι, ἐνῶ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐσημείωσεν αὔξησιν μικροτέραν τοῦ 20% μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1966 καὶ 1969, τὰ μὲν ἔσοδα τῶν περὶ ὧν πρόκειται Ὄργανισμῶν ἠδὲξήθησαν κατὰ 50%, αἱ δὲ δαπάναι κατὰ 65% ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιόδου.

Ἐὰν ἤδη τὸ κοινὸν αὐτὸ τῶν δαπανῶν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὄργανισμῶν κατὰ τὸ 1969 προσαυξηθῆ κατὰ τὸ ἀντιστοιχῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς δράσεως τοῦ

Δημοσίου, ἐξ 7.600 ἑκατομμυρίων περίπου, τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν φθάνει τὸ ὕψος τῶν 31,1 δισεκατομμυρίων. Χάριν τῆς συγκρισιμότητος ὅμως πρὸς τὰ ἀντίστοιχα διεθνή δεδομένα τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ ὑποστῇ περαιτέρω τὰς ἀκολούθους μεταβολάς :

Νὰ προσαυξηθῇ πρῶτον κατὰ τὰς δαπάνας ὑπὲρ τῶν Ἰδρυμάτων κοινωνικῆς προνοίας, νὰ μειωθῇ δὲ ἔπειτα κατὰ τὰς ἀντιστοιχοῦσας εἰς τὸν ΟΕΚ, τὴν Ἐργατικὴν Ἔστίαν καί, ἐν μέρει εἰς τὸν ΟΑΑΑ (ἐνταχθεῖσας αὐτομάτως εἰς τὸ θεωρούμενον κοινὸν διὰ τῆς γενομένης προσαυξήσεως κατὰ 22%) ἄτε μὴ ἐμπίπτουσας εἰς τὸν κύκλον τῶν δαπανῶν ἀρμοδιότητος κοινωνικῆς ἀσφαλείας, κατὰ τὰ διεθνῶς ἰσχύοντα. Ἐπίσης δὲ νὰ μειωθῇ κατὰ τὴν εἰκονικὴν δαπάνην τῶν ἐπιχορηγήσεων ὠρισμένων φορέων ἀσφαλίσεως πρὸς ἐτέρους τοιοῦτους.

Διὰ τὸ ἔτος 1966 τὰ ἐξαιρετέα ταῦτα κοινὸν ἔχουν ὡς ἔπεται :

Δι' ἐργατικὰς κατοικίας, παιδικὰς ἐξοχὰς καὶ δαπάνας ψυχαγωγίας, τεχνικὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν ἐργατῶν, χορηγήσεις πρὸς σπουδαστὰς κλπ. 550 ἑκατομ. Δι' ἀμοιβαίαις ἐπιχορηγήσεις ὀργανισμῶν 222 ἑκατομμύρια. Συνεπῶς, τὸ πραγματικὸν ὕψος τῶν δαπανῶν τῆς κατηγορίας κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, κατὰ τὴν διεθνή δρολογίαν περιορίζεται ἀπὸ 14.374 εἰς 13.602 ἑκατομ., μειοῦται δηλαδὴ κατὰ 5%.

Ἀνάλογος μείωσις ἐφαρμοζομένη εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ἔτους 1960, τὸ περιορίζει ἀπὸ 23.500 ἑκατομ. εἰς τὸ πραγματικὸν ὕψος τῶν 22.300 ἑκατομ. Ἐπιπεραιτέρω δὲ] πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἡ προβλεπομένη διὰ τὸν ΟΓΑ δαπάνη 400 ἑκατομμυρίων, πρὸς κάλυψιν κινδύνου τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἀντικειμένου ἀσχέτου πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας. Οὕτως, ἀναμorfούμενον τὸ ὕψος τῆς Δαπάνης τῶν Ὄργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως περιορίζεται εἰς 21.900 ἑκατομμύρια. Τοῦτο προσαυξανόμενον ἀφ' ἑνὸς μὲν κατὰ τὴν δαπάνην διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν δρᾶσιν τοῦ δημοσίου — παροχὴν συντάξεων καὶ υγιεινῆν ἐν γένει — προβλεπομένου ἐν τῷ προκειμένῳ προϋπολογισμῷ ὕψους 7.650 ἑκατομ. ὡς ἔγγιστα, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τὴν δαπάνην διὰ τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν, πιθανοῦ ὕψους 600 ἑκατομμυρίων, ὡς ἔγγιστα ἐπίσης, ἀνέρχεται τελικῶς εἰς 30.150 ἑκατομμύρια, ἧτοι εἰς ποσοστὸν κατὰ τι ἀνώτερον τοῦ 15% ἐπὶ τοῦ προβλεπομένου ὕψους ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τοῦ 1969 ἐκ 200 δισεκατομμυρίων.

Ἴνα καταστῇ δυνατὴ ἡ σύγκρισις τοῦ ὕψους τούτου τῆς δαπάνης πρὸς τὰ ἀντίστοιχα ἄλλων χωρῶν, ἐνδείκνυται νὰ υπολογισθῇ τὸ ποσοστὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀκαθάριστον ἐγχώριον προϊόν (G.D.P.) ἢ πρὸς τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν προϊόν (G.N.P.).

Παρ' ἡμῶν, ἐκ τῶν στοιχείων τῶν τελευταίων ἐτῶν προκύπτει ὅτι τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ἀνωτέρω μεγεθῶν διαφέρει κατὰ 3% ἐπὶ ἔλαττον ἀπὸ τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημα, τὸ δὲ δεύτερον ὑπερέχει ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα κατὰ 15%. Οὕτω, διὰ τὸ 1969, ἐπὶ προβλεπομένου ὕψους ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος 200 δις., τὸ μὲν G.D.P. ἀνέρχεται εἰς 194 δις., τὸ δὲ G.N.P. εἰς 230 δις. Κατὰ συνέπειαν ἢ περὶ ἧς πρόκειται δαπάνη ἐκ 30,1 δις. ἀποτελεῖ ποσοστὸν 15,6% ὡς πρὸς τὸ G.D.P. καὶ 13,1% ὡς πρὸς τὸ G.N.P.

Ἴδου τώρα τὰ ἀντίστοιχα ποσοστὰ τῆς δευτέρας κατηγορίας (G.N.P.) χω.

ρων τινῶν τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸ 1962, ὡς ἐμφανίζονται εἰς τὸ εἰδικὸν τεύχος τοῦ ἐν Γενεῇ Διεθοῦς Γραφείου Ἐργασίας, ἐκδόσεως 1967 : Αὐστρία 16,8%, Βέλγιον 15,2%, Γαλλία 15,4, Γερμανία 16,1% Ἰταλία 13,9, Σουηδία 13,8%, Ὀλλανδία 13,4%.

Ἐπάρχουν ὁμοῦ καὶ χώραι μὲ μικρότερον τοῦ ἐν Ἑλλάδι ποσοστοῦ, ὅπως ἡ Ἀγγλία μὲ 11,8%, Δανία 12,3%. Νορβηγία 10,9% κ.ἄ.

Ἀφ' ἐτέρου, ἔναντι τοῦ ἀναλογουμένου κατὰ κάτοικον ἀπολύτου ὕψους τῆς ὑπὸ κρίσιν δαπάνης, ἴσου πρὸς 113 δολλάρια παρ' ἡμῖν διὰ τὸ ἔτος 1969, τὰ ἀντίστοιχα ὕψη κατὰ τὸ ἔτος 1963 εἰς τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας ἐπὶ πρώτας χώρας ἔχουν κατὰ σειράν ἀντιστοίχως, εἰς δολλάρια ἐπίσης, ὡς ἔπεται : 186, 230, 273, 307, 159, 304, 197.

Ἐὰν λοιπὸν ὑποτεθῇ, ὅπως εἶναι πολὺ πιθανόν, ὅτι ἡ σημερινὴ στάθμη τῶν δαπανῶν αὐτῶν εἰς τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας χώρας δὲν ἀνῆλθε σημαντικῶς ἔναντι ἐκείνης τοῦ 1963, τότε καὶ ἀπὸ διεθοῦς σκοπιᾶς θεωρούμενον τὸ συνολικὸν ὕψος δαπανῶν διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν εἰς τὴν χώραν μας πρέπει νὰ κριθῇ ὡς ἱκανοποιητικόν.

Ἐν ὄψει, ἐν τούτοις, τῆς πανθομολογουμένης μετριότητος καὶ ἀνεπαρκείας τῶν παροχῶν πρὸς τὴν μεγάλην πλειονότητα τοῦ ἠσφαλισμένου πληθυσμοῦ — χωρὶς δὲ νὰ ἀναφερθῆμεθα ποσῶς εἰς τοὺς ἀγρότας — τὸ ἀνωτέρω διατυπωθὲν συμπέρασμα, περὶ ἰσοτιμίας ἡμῶν πρὸς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης, θὰ γίνῃ ἀσφαλῶς δεκτὸν μὲ πολὺν σκεπτικισμόν, ἂν μὴ καὶ μὲ ἥκιστα κολακευτικὰς διὰ τὴν καλὴν πίστιν τοῦ γράφοντος κρίσεις τῶν ἐνδιαφερομένων, ἴσως δὲ φέρῃ καὶ εἰς τὸν νοῦν μερικῶν τὸ γνωστὸν εἰρωνικὸν ἀπόφθεγμα ὅτι διὰ τῆς Στατιστικῆς ἀποδεικνύει κανεὶς ὅ,τι θέλει.

Ἐρευνητέον ἤδη τοῦ ἐνδεχομένου ὀφείλεται ἡ παρατηρουμένη διάστασις μεταξὺ τοῦ ἀνωτέρω λογιστικοῦ ἐξαγομένου καὶ τῆς εἰς τὴν κοινὴν λογικὴν προσιτῆς πραγματικότητος.

Δύο τινὰ εἶναι δυνατόν νὰ συμβαίνουν, εἴτε διαζευκτικῶς, εἴτε συγχρόνως. Τὸ πρῶτον εἶναι ὁ ἐσφαλμένος ὑπολογισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ ποσοστοῦ εἰς τὸ ὕψος 13,1%. Ἐὰν γίνῃ δεκτὸν τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο, δοθέντος ὅτι τὸ ὕψος τῆς δαπάνης δὲν ἀμφισβητεῖται, θὰ πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τὸ πρὸς ὃ συγκρίνεται αὐτὴ ἡ δαπάνη μέγεθος τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν 230 δις., ὅπως ὥστε τὸ προκύπτον ποσοστὸν νὰ κατέλθῃ σημαντικῶς κάτω τοῦ 13,1%. Ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν κατὰ κλάδον τῆς Οἰκονομίας στοιχείων τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐπιτρέπει τὴν θάσιμον ὑπόνοιαν ὅτι, ἐξαιρουμένων τῶν κλάδων τῆς πρωτογενοῦς καὶ τοῦ πλείστου τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς, ἐνθα τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον συνεχοῦς καὶ ὀργανωμένης στατιστικῆς ἐρεύνης (εἰ καὶ μὴ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀξιόπιστου εἰς πάντας τοὺς ἐρευνωμένους τομεῖς), οἱ λοιποὶ κλάδοι τῶν ὁποίων τὰ προϊόντα εἶναι ὑπηρεσίαι, ὅπως ἡ διανομὴ τῶν ἀγαθῶν εἰς τὸν κλάδον τοῦ Ἐμπορίου, ἢ διὰ φορητῶν αὐτοκινήτων διακίνησις αὐτῶν εἰς τὸν κλάδον Μεταφορῶν, ἢ στέγασις ἐν γένει εἰς τὸν κλάδον Κατοικιῶν καὶ τέλος ἡ ἀπειροπληθὴς καὶ ἀπαύστως διογκουμένη ποικιλία τῶν καλουμένων προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν κλάδον τῶν Διαφόρων Ὑπηρεσιῶν, ἅπαντες οἱ

κλάδοι οἱ τοὶ ἐμφανίζονται μὲ εἰσοδήματα τῶν ὁποίων αἱ τιμαὶ εἶναι ἀπλᾶ ἐνδείξεις, ἅτε ἀποτελοῦσαι καθαρῶς προσωπικὰς ἐκτιμήσεις τῶν ὑπολογιζόντων τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ ὄχι ἐκτιμήσεις κατὰ τὴν αὐστηρὰν στατιστικὴν ἔννοιαν, ἢ ὁποῖα προϋποθέτει καὶ τὸν σύγχρονον ὑπολογισμόν τοῦ πιθανοῦ σφάλματος διὰ τὸ εἶναι δυνατὸν νὰ ὀρθῶνται τὸ διάστημα ἐμπιστοσύνης ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιέχεται τὸ ἀληθὲς ὕψος τοῦ ἐκτιμωμένου μεγέθους.

Δοθέντος δὲ ὅτι εἰς τὰ δημοσιεύματα τῆς ὑπολογιζούσης τὸ Ἐθνικὸν εἰσόδημα Ὑπηρεσίας δὲν γίνεται μεία περὶ ἐφαρμοζομένης ἐνδεχομένης στατιστικῆς μεθόδου ἐκτιμήσεως τῶν εἰρημένων στοιχείων, δικαιολογεῖται πᾶσα ἐπιφύλαξις ἐναντι τῶν ὑπολογιζομένων εἰσοδημάτων τῶν προμνησθέντων κλάδων.

Τὸ δεύτερον — μετὰ τὴν ὑποτιθεμένην ὑπεκτίμησιν τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος — πιθανὸν ἐνδεχόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφείλεται ἡ ἐλεγχόμενη διάστασις μεταξύ ὕψους συνολικῆς δαπάνης καὶ μετριότητος ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἶναι, κατ' ἀνάγκην, ἡ ἐκδήλως ἐντελῶς ἀσύμμετρος κατανομὴ τοῦ ὕψους τῶν κατὰ κεφαλὴν παροχῶν μεταξύ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν ἠσφαλισμένων. Τῆς τοιαύτης κατανομῆς ἡ διερεύνησις εἶναι ἀπολύτως εὐχερῆς βάσει τῶν γνωστῶν οικονομικῶν καὶ πληθυσμιακῶν δεδομένων. Περιορίζοντες ταύτην εἰς τὴν πλέον θεμελιώδη ἀσφαλιστικὴν παροχὴν, δηλαδὴ τὴν κυρίαν σύνταξιν, ὑπολογίζομεν, βάσει τῶν διαθέσιμων ἀναλυτικῶν στοιχείων τοῦ ἔτους 1966, τὸ ἀπόλυτον ὕψος τῆς κατὰ κεφαλὴν μέσης συντάξεως καὶ τῶν τριῶν κατηγοριῶν, ἧτοι ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, δι' ἑκάστην ἐκ τῶν κάτωθι σημειουμένων, ὁμοταγῶν ὑπὸ ἔποψιν μέσου ὕψους παροχῶν ομάδων ἠσφαλισμένων, παραθέτοντες τὴν ποσοστιαίαν συμμετοχὴν αὐτῆς εἰς τὸ σύνολον τῶν συνταξιούχων — ἐξαιρουμένων τῶν τοῦ Ο.Γ.Α. — καὶ τὸ ὕψος τῆς ὡς ἄνω ἐτησίας μέσης κυρίας συντάξεως εἰς χιλιάδας δραχμῶν, ὡς καὶ εἰδικὸν δείκτην μεταβολῆς τοῦ ὕψους τούτου ἀπὸ ομάδος εἰς ομάδα :

Τραπεζικοί, προσωπικὸν ΗΕΑΠ καὶ ΟΤΕ :	3,6%	56,6	265
Νομικοί, Ὑγειονομικοί, Μηχανικοί :	5,0%	32,3	165
Ναυτικοὶ (ΝΑΤ), Αὐτοκινητιστὰι (ΤΣΑ) :	9,5%	18,5	95
Ἰδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΙΚΑ) :	52,7%	18,1	93
Ἐπαγγελματίαι - Βιοτέχναι (ΓΕΒΕ) (Ἐμποροί) :	20,7%	12,5	64
Κληρικοὶ (ΤΑΚΕ), Κοινοτικοὶ Ὑπάλληλοι :	1,7%	10,6	54
Ὅλοι ἀδιακρίτως οἱ συνταξιούχοι :	100,0%	19,5	100

Ὁ πίναξ οὗτος δίδει σαφῶς τὸ μέτρον τῆς πρὸ τριετίας ὑφισταμένης ἀσυμμετρίας ἐν τῇ κατανομῇ τοῦ μέσου ὕψους συντάξεως, ἧτις ἤδη ἐνετάθη. ἔτι μᾶλλον, ὡς θὰ δεῖξωμεν περαιτέρω.

Ἄν δὲ εἰς τοὺς συνταξιούχους τούτους συνυπολογισθοῦν καὶ οἱ τοῦ Δημοσίου πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ (ἄνευ τῶν θυμάτων πολέμου), ἡ μὲν μέση ἐτησίαν σύνταξις τούτων κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1966 ἔφθανε τὰς 31,6 χιλιάδας, τὸ δὲ γενικὸν μέσον ὕψος συντάξεως τοῦ συνόλου τῶν συνταξιούχων — Δημοσίου καὶ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως — ἀνήρχετο εἰς 22,3 χιλιάδας. Εἰς τὴν νέαν ταύτην κατανομήν τὰ 29% ἔχουν σύνταξιν ἀνωτέραν τοῦ εἰρημένου γενικοῦ μέσου,

τά 66% κατωτέρων, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 5% διασπείρονται ἑκατέρωθεν αὐτοῦ.

Τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὴν προκληθεῖσαν ἀνάλυσιν εἶναι ὅτι, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι παρατηροῦνται περιπτώσεις προσώπων καὶ ομάδων μὲ ἀπολαβὰς ἀπαραδέκτως ὑψηλὰς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γλισχροτήτα τῶν ἀντιστοίχων τῆς δγκώδους μάζης ἠσφαλισμένων, παρὰ ταῦτα καὶ ὁ τυχὸν ἀναδασιμὸς τῶν πόρων τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, καὶ ἂν ἀκόμη ὑπετίθετο ἐφικτὸς καὶ ἐπιτρεπτός, δὲν θὰ ἐπετύγχανε νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῶν ἠσφαλισμένων εἰς βαθμὸν οὐσιωδῶς ἀνώτερον τοῦ ἤδη ἐπιτυγχανομένου.

Φαίνεται ἀναπόδραστος ἡ ἀνάγκη νὰ αὐξηθοῦν οἱ πόροι τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Τὸ ποσοστὸν 13,1% ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν στάθμην ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι καλύπτουν ἀσφαλιστικῶς, ὅπως καὶ ἡμεῖς, καὶ τὸν γεωργικὸν πληθυσμὸν των. Εἶναι προφανῶς οὐχὶ τυχαῖον τὸ γεγονός ὅτι αἱ εὐρωπαϊκαὶ χώραι αἱ ἀσφαλιζούσαι τοὺς ἀγρότας, συγκεκριμένως ἡ Αὐστρία, τὸ Βέλγιον, ἡ Γαλλία, ἡ Δυτικὴ Γερμανία (βλ. σχετικῶς Δ. Πάτρα: «Μελέται Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», σελ. 42, 43) διαθέτουν τὰ ὑψηλότερα τοιαῦτα ποσοστά, μεταξύ 15,2% καὶ 16,8%.

Ἄλλο κριτήριον πρὸς ἀντιπαραβολὴν τῶν ἐλληνικῶν καὶ ξένων δεδομένων ἀποτελεῖ τὸ ὕψος τῆς ποσοστιαίας σχέσεως μεταξύ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ μόνον — καὶ ὅχι τοῦ συνόλου τῆς δαπάνης διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν — πρὸς τὸ σύνολον τῆς ἐθνικῆς καταναλώσεως. Σημειωτέον ὅτι παρ' ἡμῶν αἱ παροχαὶ ἀποτελοῦν ποσοστὸν κυμαινόμενον περὶ τὰ 92% τοῦ συνόλου τῆς δαπάνης τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἐνῶ διὰ τὰ διατιθέμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κονδύλια δὲν ὑπάρχει θέμα μειώσεως, διότι ἀποτελοῦν ἐν τῷ συνόλῳ των παροχὰς καὶ μόνον.

Ἐὰν συνεπῶς μειωθῇ κατὰ 8% τὸ ὕψος συνολικῆς δαπάνης τῶν ἐν λόγῳ Ὀργανισμῶν διὰ τὸ 1969, ὡς εἶχεν ἀρχικῶς διαμορφωθῆ ἀνωτέρω εἰς 23,5 δισ., ὑπολείπεται ὡς ὕψος παροχῶν καὶ μόνον τὸ ποσὸν τῶν 21,6 δισ. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου δέον νὰ ἐπεκταθῇ τὸ κονδύλιον τῶν 1,6 δισ. — διαφορὰ μεταξύ τῶν 23.500 καὶ 21.900 ἑκατομ. ἐκφράζουσα τὸ σύνολον τῶν ἐξωτερικῶν παροχῶν καὶ ἐπιχορηγήσεων, ὡς ἐξετέθη καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ — ὁπότε ἀπομένει καθαρὸν ὑπόλοιπον παροχῶν 20 δισ., εἰς τὸ ὅποσον προσιθεμένων τῶν παροχῶν τοῦ Δημοσίου προκύπτει σύνολον 28,3 δισ.

Λαμβανομένου ἤδη ὑπ' ὄψιν ὅτι συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα τῆς περιόδου 1961 - 1967, ἡ κατανάλωσις ἀποτελεῖ, σχεδὸν σταθερῶς, ποσοστὸν 83% ἐπὶ τοῦ Ἀκαθάριστου Ἐθνικοῦ Προϊόντος, ἔπεται κατὰ τὰ προειρηγμένα ὅτι τὸ ὕψος ταύτης διὰ τὸ 1969 φθάνει τὰ 191 δισ. Πρὸς τὸ κονδύλιον δὲ τοῦτο συγκρινόμενον τὸ ὡς ἀνωτέρω ποσὸν τῶν παροχῶν ἐξ 28,3 δισ. ἀποτελεῖ ποσοστὸν ἴσον πρὸς 14,8%. Τὸ ποσοστὸν αὐτὸ ὅμως εἰς τὰς προμνησθείσας χώρας μὲ γεωργικὴν ἀσφάλειαν ἐμφανίζεται ὡς ἔπεται: Αὐστρία 20,8%, Βέλγιον 17,1%, Γαλλία 18,6%, Γερμανία 21,0%. Κατὰ συνέπειαν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς καταδεικνύεται ἡ μειονεκτικότης τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἰπολείπεται ἤδη νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατὰ φορέα, ἢ ὁμάδα φορέων ἐπίδρασις

της διαπιστωθείσης κατά 65 % αύξησης της δαπάνης κοινωνικής ασφαλείας εντός της ληγούσης τριετίας. Είναι δε ουσιώδης ο έλεγχος ούτος υπό την έννοιαν ότι τὰ ἐξ αὐτοῦ συμπεράσματα εἶναι ἀμεσώτερον προσιτὰ καὶ εἰς τὸν μὴ ἰδιαίτερος ἐγκύψαντα εἰς τὰ συναφῆ πρὸς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν θέματα.

Εἰς τὸν ἀκολουθοῦντα πίνακα ἐμφανίζεται ἡ κύμανσις τοῦ ἀντιστοίχου εἰς ἕκαστον τῶν κυριωτέρων φορέων κυρίας ἀσφαλίσεως εἰδικοῦ ποσοστοῦ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν τοῦ ἔτους 1969 ἔναντι τῶν τοῦ 1966 :

Ο.Γ.Α.	140 %
Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε.	84 %
Ἐμπόρων	74 %
Μηχανικῶν	66 %
Ἡθοποιῶν	61 %
Τ.Σ.Α.Υ.	55 %
Τ.Ε.Β.Ε.	53 %
Τυπογράφων	51 %
Νομικῶν	45 %
Δημοσίου	45 %
Ι.Κ.Α.	43 %
Η.Ε.Α.Π. — Ε.Η.Ε.	33 %
Τ.Σ.Α.	30 %

Ἡ οὕτως ἀποκαλυπτομένη σημαντικωτάτη διαφορὰ μεταξύ τῶν ποσοστῶν αὐξήσεως, ὅπως π.χ. μεταξύ Ο.Γ.Α. καὶ Ι.Κ.Α., ὅπου τὸ ὕψος τῆς ποσοστιαίας αὐξήσεως εἰς τὸν Ο.Γ.Α. εἶναι ὑπερτριπλάσιον ἐκείνου τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσχετὴ νὰ ἐρμηνεύσῃ διὰ τίνα λόγον, ἐνῶ τὸ ἀνωτέρω ὑπολογισθὲν ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἱκανοποιητικόν, παραμένει ἐν τούτοις δικαιολογημένη ἡ ἐντύπωσις τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὅτι τοῦτο εἶναι ἀνακριδὲς ἀφοῦ ἡ ἐκεῖ σημειωθείσα αὐξήσις εἶναι τόσο περιωρισμένη.

Ἡ ἐντύπωσις δὲ αὕτη καθίσταται ἐτι ἰσχυροτέρα δταν ἡ σύγκρισις περιορισθῇ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ αὐξήσεως τοῦ ὕψους τῆς μέσης κατὰ κεφαλὴν συντάξεως. Οὕτως, ἐνῶ διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ο.Γ.Α. ἡ τιμὴ τοῦ ποσοστοῦ τούτου προσεγγίζει τὰ 70 %, ὁμοίως δὲ διὰ τὸ Τ.Σ.Α.Υ. τὰ 35 %, Νομικῶν 32 %, Μηχανικῶν 29 %, Ἐμπόρων 24 %, προκειμένου περὶ τοῦ Ι.Κ.Α. πίπτει εἰς τὰ 12 %, διὰ δὲ τὸ Τ.Ε.Β.Ε. εἰς τὰ 11 %.

Ἡ διαφορὰ ἐπομένως μεταξύ τῶν μέσων ὕψων τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐνεφάνιζεν ὁ πίναξ μετὰ τὰ δεδομένα τοῦ ἔτους 1966 γίνεται ἤδη πολὺ ἐντονωτέρα, διότι, ἐπὶ παραδείγματι, ἐνῶ τὸ μέγεθος αὐτὸ εἰς τὴν ὁμάδα «Νομικοὶ — Ὑγειονομικοὶ—Μηχανικοὶ» αὐξάνει περίπου κατὰ 32%, εἰς τὸ Ι.Κ.Α. αὐξάνει μόνον κατὰ 12%.

Τὸ τελικὸν ἀμείλικτον συμπέρασμα εἶναι ὅτι χωρὶς τὴν εἰσορὴν προσθέτων πόρων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀρθοποδήσῃ ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλεισις. Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ πιστεύσουν καὶ τὸ ἐνστερνισθοῦν πρωτίστως ὅλοι οἱ δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἐργαζόμενοι, ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίαι πάσης εἰδικότητος καὶ ἐπιχειρηματίαι, οἱ ὅποιοι

ἀν ἐδέχοντο νὰ εἰσφέρουν ἀπὸ τὸ εἰσοδήμα ἐκ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας των ὅσον ποσοστὸν τοῦ εἰσοδήματος πορίζονται οἱ Ὄργανισμοὶ ἀπὸ τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, θὰ συνέβαλλον εἰς τὴν πλήρη ἐξυγίανσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς ἀσφαλίσεως, διότι καὶ τὰ ἰδικὰ των ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα θὰ καθίσταντο αὐτάρκη καὶ οἱ κοινωνικοὶ πόροι, τοὺς ὁποίους τῶρα ἀπορροφῶν, θὰ διετίθεντο διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων μισθοδιῶτων. Ἐὰς σημειωθῆ δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ πραγματικὸν ὕψος τῶν κοινωνικῶν τούτων πόρων ἐνδέχεται νὰ ἀποδειχθῆ μεγαλύτερον τοῦ ἐμφανιζομένου, ἐν ἣ περιπτώσει, ἐξ ἐννοιολογικῆς πλάνης ἐνίων Ὄργανισμῶν συνέβη ἐνδεχομένως νὰ χαρακτηρισθῶν ὡς εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων κοινῶν βρῦνοντα τὸ καταναλωτικὸν κοινόν.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐξυγιαντικῆς συμβολῆς θὰ ἀναδεχθῶν κατ' ἀνάγκην τόσον τὸ Δημόσιον, ὅσον καὶ οἱ ἐργοδότες καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι. Καὶ τὸ πραγματικὸν πρόβλημα ἔγκειται, ὅπως ἐτονίσαμεν καὶ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ ἐξευρεθῶν αἱ μᾶλλον ἀκίνδυνοι διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῆς χώρας πηγαὶ ἀντλήσεως τῶν ἀναγκαίων προσθέτων πόρων τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Λ Ο Γ Ι Σ Τ Η Σ , ,

Μηνιαία Λογιστικὴ Φορολογικὴ καὶ Οἰκονομικὴ
Ἐπιθεώρησις

Ἐπιστημονικὸν καὶ Ἐπαγγελματικὸν Βῆμα τῶν
Ἑλλήνων Λογιστῶν

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ : Οἱ κορυφαῖοι τῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων Ἐπιστη-
μόνων καὶ εἰδικῶν.

ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΣ : Ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ φορολογουμένου,
τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν
Στοιχείων, τῶν Διοικητικῶν λύσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν
φορολογικῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας,
τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ νομολογίας.

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ : Ἄρθρα καὶ μελέται ἐπὶ τῶν σπουδαιότερων
θεμάτων τῆς Λογιστικῆς, τῆς φορολογίας καὶ τῆς ἰδιωτικῆς
οἰκονομίας. Ἐπαγγελματικὴ κίνησις τῶν Ἑλλήνων Λογιστῶν.

Ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «**ΛΟΓΙΣΤΟΥ**»

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 44 — Ἀθῆναι (τηλ. 622.737)